

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) และหน้าที่ของการบริหารจัดการ (Management Function) เป็นเครื่องมือ ในการสร้างรูปแบบการจัดการความรู้ด้านนันทนาการ ของสถาบันการพลศึกษา ที่จะไปสู่การ พัฒนาบุคลากรด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา โดยใช้การวิจัยแบบเทคนิคเดลฟาย

สรุปผล

รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา โดยนำกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) และหน้าที่ของการบริหารจัดการ (Management Function) มาใช้ในการขับเคลื่อนก่อให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่าง บุคคลในองค์กร จากกระบวนการจัดการความรู้ 5 ขั้นตอน ของแมคเนนี (McInerney, 2002) ซึ่งมีตั้งแต่การค้นหาความรู้และดึงความรู้ (Identify) การกลั่นกรองความรู้ (Create) การจัดเก็บและการนำไปใช้ (Store) การเผยแพร่และการแลกเปลี่ยน (Share) และการนำความรู้ไปใช้ (Use) โดย การนำเอาหลักการบริหารตามภาระหน้าที่การบริหารจัดการ (Management Function) ของบริดจ์ และริกควมอร์ (Bridges & Rogqemore, 2004) ซึ่งมีการวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติ และการควบคุม มาเป็นหลักในการบริหารหลักทฤษฎีการจัดการความรู้ในแต่ละด้าน ผลการศึกษาดังนี้

1. การค้นหาความรู้และดึงความรู้

ด้านการวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์และสิ่งที่จะกระทำ เพื่อให้ บรรลุผลในวัตถุประสงค์การค้นหาความรู้และดึงความรู้ การค้นหาความรู้ สามารถค้นหาได้จาก การสอบถามผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ปฏิบัติงานนันทนาการ ค้นหาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือตำราเรียน งานวิจัย รวมทั้งค้นหาความรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งถือว่าเป็น แหล่งเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะเกิดจากการเรียนรู้จากการได้ปฏิบัติจริง

ด้านการจัดองค์การ เป็นการตัดสินใจเลือกวิธีการในการจัดแบ่งกลุ่มกิจกรรมและ ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การออกเป็นหมวดหมู่ ในการค้นหาความรู้จะต้องจัดระบบตามหลักของ องค์การ เพื่อให้ระบบเป็นส่วนหนึ่งในการค้นหาความรู้ที่จะทำได้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน กระบวนการจะเป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาความรู้และดึงความรู้ โดยการจัดรูปแบบขององค์การ

ให้ผู้ที่มีความรู้ ยินดีที่จะถ่ายทอดให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่น คือความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลออกมา เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การค้นหาความรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ต้องดำเนินการตามความถนัดของผู้ค้นหาความรู้เพราะจะทำให้ง่ายและคล่องตัวมากกว่า

ด้านการปฏิบัติ เป็นการนำแผนหรือโครงการต่าง ๆ ไปสู่การกระทำ โดยการอาศัยบุคลากรในองค์กรโดยผู้บริหารต้องแสดงศักยภาพของตนในการค้นหาความรู้และดึงความรู้จะต้องรู้จักการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพราะจะได้เข้าถึงเนื้อหา (Content) ซึ่งเป็นแก่นแท้ในการนำเอาไปถ่ายทอด ดังนั้น การปฏิบัติในการค้นหาความรู้จะต้องอาศัยทั้งภาคทฤษฎี และการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดเป็นประสบการณ์

ด้านการควบคุม เป็นความพยายามอย่างมีระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานมีมาตรฐานที่ดีพร้อมวางแผนการแก้ไขถ้าเกิดข้อบกพร่องในการค้นหาความรู้และดึงความรู้ จะต้องมีการประเมินผล โดยเฉพาะการที่จะวัดว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีการประเมินผลผู้ให้ข้อมูลอาจเป็นการสอบถามหรือสัมภาษณ์ ถ้าการค้นหาความรู้และดึงความรู้มีมากและหลากหลายสามารถนำมาประเมินผลโดยการทำ SWOT ได้

2. การกลั่นกรองความรู้

ด้านการวางแผน เป็นการค้นหาสิ่งที่เราต้องการ ที่เป็นประโยชน์จากสิ่งที่เรามีอยู่แล้วและนำมาดำเนินการให้ดีขึ้น ผลของการกลั่นกรองความรู้คือ องค์ความรู้ใหม่ ผู้ที่ทำหน้าที่กลั่นกรองความรู้ได้ดี จะต้องมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ดำเนินการได้อย่างถูกต้องมีคุณภาพตรงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ด้านการจัดองค์การ เป็นระบบการบริหารจัดการที่ออกแบบและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง ในการกลั่นกรองความรู้ต้องรู้จักการจัดลำดับความสำคัญในการกลั่นกรองความรู้ ความรู้ส่วนใดที่สำคัญและมาก ปานกลาง น้อย รวมทั้งให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ เพราะการดำเนินการจัดกิจกรรมนั้นหนาแน่น การใช้ข้อมูลนั้นไม่เหมือนกัน เช่น ข้อมูลส่วนนี้เหมาะกับกิจกรรมการเข้าค่ายพักแรม แต่อีกส่วนหนึ่งอาจจะไม่เหมาะสม ก็ต้องใช้การพิจารณาเลือกข้อมูล

ด้านการปฏิบัติ เป็นการนำเสนอแผนไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยบุคลากรในองค์กร การปฏิบัติในการกลั่นกรองความรู้ ผู้ที่ดำเนินการคือผู้ปฏิบัตินั้นหนาแน่น บุคลากรเหล่านี้จะต้องมีวิธีการในการทำงาน วิธีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับผู้ร่วมงาน เป็นผู้นำที่ดีสามารถสร้างอิทธิพลภายในของบุคคลในการกำหนดทิศทางในการทำงานและใช้การทำงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพ มีคุณภาพ เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา ดังนั้น การปฏิบัติในการ

กลั่นกรองความรู้ต้องอาศัยบุคคลที่มีความสามารถ นำวิธีการที่ถูกต้องมาใช้ดำเนินการในการกลั่นกรองความรู้

ด้านการควบคุม เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าได้ผลจากการปฏิบัติหรือไม่ ถ้าไม่ได้ผล สามารถแก้ไขให้เป็นไปตามความต้องการได้อย่างไร การควบคุมจะต้องมีหลักการและวิธีการควบคุมที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีคุณภาพ การใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาควบคุม เพราะเป็นเทคโนโลยีที่สมัยใหม่ ในการควบคุมการกลั่นกรองความรู้ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะได้ข้อมูลที่ตีมีคุณภาพหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับตรงขั้นตอนนี้

3. การจัดเก็บและการนำไปใช้

ด้านการวางแผน เป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการที่กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติล่วงหน้า โดยการวางแผนการจัดเก็บให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ต้องมีระบบการจัดเก็บที่ถูกต้องและสมบูรณ์ พร้อมต่อการนำเอาข้อมูลไปใช้ การจัดเก็บข้อมูลต้องปลอดภัย ข้อมูลไม่ถูกรบกวน เก็บอยู่ในสภาพสมบูรณ์ การจัดเก็บที่ดีต้องมีการให้รหัสการจัดเก็บ สามารถดึงข้อมูลออกมาใช้ได้ อย่างรวดเร็วเกิดความพึงพอใจต่อผู้ใช้ข้อมูล

ด้านการจัดองค์การ เป็นความพยายามในการแบ่งงานเพื่อให้งานเป็นไปตามขั้นตอนตามท้องถ่งการมีความต้องการให้งานมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นการจัดเก็บที่เป็นระบบจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง คือ ต้องมีมาตรฐาน สามารถป้องกันการสูญหายของข้อมูลได้ และยัง สามารถจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล การเรียงข้อมูลที่สำคัญและสมบูรณ์ไว้อย่างดี เป็นหมวดหมู่ มีระบบป้องกันที่ดี ดังนั้น การจัดองค์การในการจัดเก็บและการนำไปใช้จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น

ด้านการปฏิบัติ เป็นการดำเนินการจัดเก็บและการนำไปใช้ปฏิบัติได้ถูกวิธี โดยการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัตินั้นทำหน้าที่ดำเนินการในการจัดเก็บ ผู้ปฏิบัตินั้นทบทวนการยอมรับวิธีการจัดเก็บข้อมูลส่วนใดสำคัญมากสำคัญน้อย สามารถเรียนรู้ได้และจัดเก็บได้ถูกต้อง ในการจัดเก็บถ้าอาศัยเฉพาะบุคคลเป็นผู้จัดเก็บย่อมอาจจะไม่สมบูรณ์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีระบบสารสนเทศในการจัดเก็บ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดเก็บ การเก็บรักษา การตรวจสอบข้อมูล

ด้านการควบคุม เป็นการให้ความพยายามอย่างมีระบบเพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการควบคุมการจัดเก็บและการนำไปใช้ จะต้องมีความคุณภาพ เพราะถ้ามีคุณภาพนั้นย่อมหมายถึงไม่มีข้อบกพร่องในการจัดเก็บข้อมูล ขณะเดียวกันจะต้องมีการประเมินคุณภาพของข้อมูล เพราะฉะนั้นการควบคุมการจัดเก็บและการนำไปใช้ จึงเป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานและการแก้ไขสิ่งที่จำเป็น

4. การเผยแพร่และการแลกเปลี่ยน

ด้านการวางแผน เป็นการวางแผนขั้นตอนในการลำดับเป้าหมายและทางเลือก แนวทางปฏิบัติ มีกฎระเบียบและกระบวนการ การวางแผนในการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จะต้องเลือกวิธีการเผยแพร่ที่ถูกต้อง ไม่เกิดความลำเอียง ดังนั้น การวางแผนการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยน ต้องอาศัยทุกภาคส่วนที่จะต้องขอความร่วมมือในการเผยแพร่นันทนาการ

ด้านการจัดองค์การ เป็นระบุงาน การกำหนดหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบ และการจัดความสัมพันธ์ภายในองค์กร เพื่อให้เกิดการทำงานได้สะดวกบรรลุเป้าหมาย การเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนต้องจัดให้เป็นระบบ จัดลำดับการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นต้องการเผยแพร่ก่อน เพื่อเกิดประโยชน์ต่อผู้รับ ในการเผยแพร่ถ้าต้องการให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ต้องทำการเผยแพร่โดยกระบวนการจัดการองค์ความรู้มาใช้ เพราะเป็นการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการเป็นระบบและเรียนรู้จากประสบการณ์ของบุคคลอื่นที่มีความรู้ทางด้านนันทนาการที่มีความหลากหลาย

ด้านการปฏิบัติ เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติอย่างถูกวิธี ต้องอาศัยองค์กรของรัฐ เช่น หน่วยงานที่เป็นสถานศึกษา ศูนย์เยาวชน ศูนย์นันทนาการ และหน่วยอื่น ๆ ที่มีศักยภาพด้านนันทนาการ ที่สำคัญคือตัวบุคคล เพราะบุคคลเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี

ด้านการควบคุม เป็นกระบวนการในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมาย ซึ่งมีวิธีการควบคุมหลายวิธีด้วยกันเช่น การควบคุมโดยการใช้นโยบาย การควบคุมโดยการใช้ตัวบุคคล และอื่น ๆ ย่อมส่งผลต่อการเผยแพร่ทั้งสิ้น ถ้าเผยแพร่ไม่ถูกวิธีก็จะส่งผลในด้านลบของรูปแบบกิจกรรมทันที ดังนั้นจึงต้องศึกษาและเข้าใจกระบวนการนี้ การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนต้องคำนึงถึงสถานภาพด้วยจากรูปแบบของกิจกรรมว่าเหมาะสมหรือไม่กับบุคคล เพศ วัย การเผยแพร่ทำได้หลายวิธีแต่ละวิธีต้องเหมาะสมกับคุณธรรม จริยธรรม ไม่ปฏิบัติผิดรูปแบบ กลายเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม ย่อมทำให้เสียภาพลักษณ์ของกิจกรรม

5. การนำความรู้ไปใช้

ด้านการวางแผน เป็นการเลือกเป้าหมายและพัฒนาวิธีการให้สามารถบรรลุเป้าหมายให้ได้ การวางแผนการนำความรู้ไปใช้ต้องตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาด ดังนั้น การวางแผนการนำความรู้ไปใช้ ต้องมีการวางแผนที่ครอบคลุมและกระจายทั่วถึง มุ่งเน้นให้ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เห็นภาพการทำงานที่ประสบผลสำเร็จ

ด้านการจัดองค์การ เป็นการตัดสินใจเลือกวิธีการในการจัดกิจกรรมขององค์การให้มีประสิทธิภาพ การนำความรู้ไปใช้ ต้องให้ความสำคัญกับข้อมูล เพราะระบบข้อมูลที่ผิดพลาดสะท้อนถึงการจัดระบบขององค์การด้วย และสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับหน่วยงาน

ด้านการปฏิบัติ เป็นการวางระเบียบปฏิบัติในการนำข้อมูลไปใช้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ องค์การของรัฐเป็นหน่วยงานที่ใหญ่และมีจำนวนมาก การนำความรู้ไปใช้ต้องให้ทั่วถึงและต้องอาศัยระบบสารสนเทศคือระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ยุคปัจจุบัน การปฏิบัติในการนำความรู้ไปใช้ ต้องยึดหลักธรรมาภิบาล คือ มีความโปร่งใส มีส่วนมีความรับผิดชอบ และมีคุณธรรม

ด้านการควบคุม เป็นการควบคุมการนำความรู้ไปใช้ต้องมีความถูกต้องในการปฏิบัติ ต้องมีการประเมินคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักคุณธรรมความโปร่งใส การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกิจกรรมนั้นชนาการกับสถานการณ์ของผู้นำความรู้ไปใช้ ประเมินความพึงพอใจ ความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นชนาการ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

จากคำถามการวิจัย รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านนั้นชนาการของสถาบันการพลศึกษา ควรเป็นรูปแบบเป็นอย่างไร

อภิปรายผลการวิจัย

1. การค้นหาความรู้และดึงความรู้

ด้านการวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์และสิ่งที่จะกระทำ เพื่อให้บรรลุผลวัตถุประสงค์ของการค้นหาความรู้และดึงความรู้ด้านนั้นชนาการ การค้นหาความรู้และดึงความรู้สามารถค้นหาได้จากการสอบถามผู้ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานนั้นชนาการ การค้นหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนั้นชนาการเป็นการค้นหาความรู้ที่อยู่ในตัวคนที่เรียกว่า Tacit Knowledge การค้นหาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือตำราเรียน งานวิจัย เป็นการค้นหาความรู้ที่เรียกว่า การค้นจากเอกสาร ตำรา หรือเรียกว่า Explicit Knowledge (วิจารณ์พานิช, 2548, หน้า 63) รวมทั้งการค้นหาความรู้ที่เกิดจากการจัดกิจกรรมนั้นชนาการ ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เพราะเกิดจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ด้านการจัดองค์การ เป็นการเลือกบุคลากรเข้าทำงานตามกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการจัดทำความสัมพันธ์ภายในองค์การ (อนิวัช แก้วจันท, 2550, หน้า 115-116) โดยวิธีการจัดแบ่งกลุ่มกิจกรรมและทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์การออกเป็นหมวดหมู่ ในการค้นหาความรู้จะต้องจัดระบบตามหลักขององค์การ มีความคิดเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

สุรเจต ไชยพันธุ์พงษ์ (2549, หน้า 48) พบว่า การพัฒนาองค์การใดก็ตามจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมทั้งจะพัฒนาปรับปรุงองค์กรให้ก้าวหน้า เพื่อให้ระบบเป็นส่วนหนึ่งในการค้นหาความรู้ที่ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน กระบวนการจะเป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาความรู้และดึงความรู้ โดยการจัดรูปแบบขององค์กร ให้ผู้ที่มีความรู้ อินดีที่จะถ่ายทอดให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลอื่น สามารถดึงความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลออกมา เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดในการค้นหาความรู้ด้านนันทนาการที่มีประสิทธิภาพจะต้องเลือกวิธีการค้นหาตามที่คุณค้นหามีความถนัด เพราะจะหาข้อมูลได้ตรงตามที่ต้องการ

ด้านการปฏิบัติ เป็นการนำแผนหรือโครงการต่าง ๆ ไปสู่การกระทำ โดยการอาศัยบุคลากรในองค์กร ผู้บริหารต้องแสดงศักยภาพของคนเป็นการเสนอทางเลือกเป็นขั้นตอนที่องค์กรแสวงหาในการดำเนินการให้เกิดผลตามเป้าหมาย (วันชัย มีชาติ, 2553, หน้า 117-160) ในการค้นหาความรู้และดึงความรู้ด้านนันทนาการ เพื่อที่จะได้เข้าถึงเนื้อหา (Content) ซึ่งเป็นแก่นแท้ในการนำเสนอไปถ่ายทอด ดังนั้น การปฏิบัติในการค้นหาความรู้จะต้องอาศัยทั้งความรู้ที่ได้จากภาคทฤษฎี และความรู้ที่ได้จากภาคปฏิบัติ จะเกิดเป็นประสบการณ์ดังคำกล่าวของบริดจ์และโรกนัมอร์ (Bridges & Rognemore, 2004, p. 30) ว่า การปฏิบัติที่ดีคือการทำแผนหรือโครงการต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้ถูกต้องและตรงตามความต้องการ

ด้านการควบคุม เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์กร การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์กร (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2546, หน้า 254) จะต้องมีการประเมินผล โดยเฉพาะการที่จะวัดว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ติดตามผลโดยผู้บริหารสอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 375) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน เมื่อมีการกำหนดมาตรฐานขึ้น ผู้บริหารส่วนใหญ่จะรายงานผลการปฏิบัติงาน โดยถือเกณฑ์ตัวเลขเชิงปริมาณ การประเมินผลสามารถทำ SWOT ได้ เพราะ SWOT เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สถานการณ์ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาส และอุปสรรค จากสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นวิธีการประเมินผลวิธีการหนึ่งในการควบคุมการค้นหาความรู้และดึงความรู้จะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความมีระเบียบ ไม่ทำผิดศีลธรรม ในขั้นของการดึงความรู้และค้นหาความรู้สามารถตรวจสอบและประเมินได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของสมคิด บางโม (2542, หน้า 82) เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยหน่วยงานในการตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายได้เป็นลู่ทางในการเปลี่ยนแปลง แก้ไขพัฒนาต่อไป

2. การกลั่นกรองความรู้

ด้านการวางแผน เป็นการค้นหาสิ่งที่เราต้องการ ที่เป็นประโยชน์จากสิ่งที่เราเมื่ออยู่แล้ว และนำมาดำเนินการให้ดีขึ้น (วันชัย มีชาติ, 2553, หน้า 157-160) ผลของการกลั่นกรองความรู้ด้านนันทนาการ คือ ได้องค์ความรู้ใหม่ องค์ความรู้ใหม่ คือ ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ ในการค้นหาความรู้และดึงความรู้แล้วนำมากลั่นกรอง จึงเกิดเป็นความรู้ใหม่สอดคล้อง คำกล่าวของบัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ (2550, หน้า 19) ที่กล่าวว่า กระบวนการจัดการความรู้เป็นวิธีการที่นำเอาความรู้ที่อยู่ในตัวคนและความรู้ที่อยู่ตามเอกสาร ตำราต่าง ๆ มาผสมผสาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ผู้ที่ทำหน้าที่กลั่นกรองความรู้ได้ดี จะต้องมีการกำหนดวางแผน กำหนดเป้าหมาย ในการกลั่นกรองความรู้ด้านนันทนาการเป็นขั้นตอนจากข้อมูลที่สืบค้นมาได้จากการค้นหาความรู้และดึงความรู้ด้านนันทนาการ โดยจะต้องเลือกวิธีการกลั่นกรองที่เหมาะสมและต้องตามกรอบแนวคิดสอดคล้องกับคำกล่าวของฮิกส์ (Hicks, 1972, p. 240) ว่า การวางแผนเป็นการกำหนดเป้าหมายและกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ด้านการจัดองค์การ เป็นระบบการบริหารจัดการที่ออกแบบและดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง ดังคำกล่าวของเสนาะ ดิยาว (2546, หน้า 4) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็น การที่คนรวมตัวกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เมื่อมีอุปสรรคและปัญหาที่ร่วมกันแก้ไขในการกลั่นกรองความรู้จะต้องจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จะต้องนำมากลั่นกรองก่อนหลัง และจะต้องมีการจัดลำดับขั้นตอนของการกลั่นกรองความรู้ให้ชัดเจน เป็นการมอบให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นผู้ที่นำเข้าสู่กระบวนการในการกลั่นกรองความรู้ด้านนันทนาการ สอดคล้องกับ ชงชัย สันติวงษ์ (2540, หน้า 92) ที่กล่าวว่า กระบวนการคือการกำหนด วัตถุประสงค์ในการทำงานสำหรับช่วงเวลาข้างหน้า และกำหนดสิ่งที่จะกระทำเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติ

ด้านกรปฏิบัติ เป็นการนำเสนอแผนไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยบุคลากรในองค์กรเป็นผู้ปฏิบัติ บริดจ์และโรกเวมอร์ (Bridges & Rogvemore, 2004) ในการกลั่นกรองความรู้ต้องดำเนินการตามขั้นตอนและจะต้องครอบคลุมเนื้อหาที่ได้จากการค้นหาความรู้และดึงความรู้ด้านนันทนาการ หลังจากดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว จะได้ข้อมูลใหม่ที่ทันสมัย และเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ ตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ของขั้นตอนการกลั่นกรองความรู้สอดคล้องกับรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549, หน้า 136) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดเป้าหมายขององค์กรในการปฏิบัติงานจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้งานบรรลุผลสำเร็จ กระบวนการกำหนดเป้าหมายเป็นการปฏิบัติงานขององค์กรในอนาคต รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรตามความต้องการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

ด้านการควบคุม หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการตรวจแผนงานและกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ว่า การปฏิบัติงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (สุรัสวดี ราชกุลชัย, 2546, หน้า 253) ของการกลั่นกรองความรู้จะต้องมีการประเมินผลเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งในการกลั่นกรองความรู้ สอดคล้องกับวิโรจน์ สารรัตนะ (2546, หน้า 254) กล่าวว่า การควบคุมเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และ ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์การและต้องมีการวัดประเมินผลหาข้อบกพร่อง เพื่อหาวิธีการแก้ไขโดยมอบให้ผู้ปฏิบัตินั้นทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในขั้นตอนนี้

3. การจัดเก็บและการนำไปใช้

ด้านการวางแผน เป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการที่กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการปฏิบัติล่วงหน้าเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ประสบความสำเร็จ (ชรินทร์ ชุมพันธ์รักษ์, 2550, หน้า 10) ในขั้นตอนการวางแผนต้องมีการกำหนดแผนสอดคล้องกับคำกล่าวของวันชัย มีชาติ (2553, หน้า 157) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดแผนในรายละเอียดหรือแผนในระดับปฏิบัติการจะต้องมีโครงการและกิจกรรมในการให้บรรลุตามเป้าหมาย ในการวางแผนจัดเก็บข้อมูลก็ต้องเป็นข้อมูลที่ผ่านมาขบวนการกลั่นกรองมาแล้ว และต้องเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ สามารถจัดเก็บไว้ได้อย่างปลอดภัยและสะดวกต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดเก็บ สอดคล้องกับคำกล่าวของ พยอม วงศ์สารศรี (2542, หน้า 69) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตเป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด

ด้านการจัดองค์การ เป็นความพยายามในการแบ่งงานเพื่อให้งานเป็นไปตามขั้นตอนตามที่องค์การมีความต้องการให้งานมีประสิทธิภาพ (ธงชัย สันติวงษ์, 2543, หน้า 218) เพราะฉะนั้นการจัดเก็บต้องมีลักษณะการจัดเก็บข้อมูลด้านนั้นนันทนาการที่เป็นระบบและสามารถเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลได้อย่างถูกต้อง โดยต้องเลือกวิธีการจัดเก็บที่เหมาะสม อาจจะจัดเก็บได้ในหลายรูปแบบ และมอบให้ผู้ปฏิบัตินั้นนันทนาการเป็นผู้จัดการในการจัดเก็บข้อมูลใหม่ด้านนันทนาการ สอดคล้องกับคำกล่าวของศาสตราจารย์สุทนต์ (2551, หน้า 126) ที่กล่าวว่า การจัดองค์การที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วย การออกแบบงาน การออกแบบโครงสร้าง การจัดแบ่งอำนาจหน้าที่และการประสานงาน

ด้านการปฏิบัติ เป็นการดำเนินการจัดเก็บและการนำไปใช้ปฏิบัติให้ถูกวิธี โดยการมอบหมายให้ผู้ปฏิบัตินั้นนันทนาการเป็นผู้ดำเนินการในการจัดเก็บ ผู้ปฏิบัตินั้นนันทนาการย่อมรู้วิธีการจัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศ เพราะการเก็บในระบบสารสนเทศเป็นการเก็บไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถดึงออกมาใช้ประโยชน์ได้ตลอดเวลา รวมทั้งการจัดเก็บไว้ในรูปการจดบันทึก การบันทึกไว้ในซีดี วีซีดี หรือการจัดเก็บในรูปแบบงานวิจัย จะเห็นได้ว่าการจัดเก็บ

สามารถกระทำได้หลายวิธีด้วยกันสอดคล้องกับคำกล่าวของแมคเนนี (McInerney, 2002) ที่กล่าว การจัดเก็บความรู้และการรอนำไปใช้ คือการนำความรู้ที่ได้จากการคัดเลือก กลั่นกรองมาเรียง ลำดับความสำคัญ รวบรวมไว้เป็นกลุ่มหมวดหมู่อย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

ด้านการควบคุม เป็นการให้ความพยายามอย่างมีระบบเพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน การควบคุม ในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ ติดตามการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผน หรือไม่ หากมีปัญหาจะหาทางแก้ไขได้ทันทั่วทั้งที่ (กิตติมา ปรีดีศิลป, 2542, หน้า 36) ในการจัดเก็บ ต้องมีคุณภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บเพื่อรอนำไปใช้ ต้องมีการวัดประเมินผล เพราะ การวัดประเมินผลเป็นการบอกให้ทราบถึงผลการจัดเก็บว่าสำเร็จ ถูกต้องหรือไม่ สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 376) กล่าวว่า การวัดผลการปฏิบัติงาน เป็นการกำหนด มาตรฐานของผู้บริหาร ส่วนใหญ่จะรายงานผลการปฏิบัติงาน ถือเกณฑ์ตัวเลขเชิงปริมาณ โดย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เมื่อมีการวัดผลก็ต้องดูผลการวัดและประเมินผล ถ้ามีข้อบกพร่องต้อง แก้ไข

4. การเผยแพร่และการแลกเปลี่ยน

ด้านการวางแผน เป็นการวางขั้นตอนในการลำดับเป้าหมายและทางเลือก ในการปฏิบัติ เพราะการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนั้นหนทางการจะต้องมีแผนการเผยแพร่สอดคล้องกับ วันชัย มีชาติ (2553, หน้า 150) กล่าวว่า แผนเป็นเครื่องมือในการประสานงานขององค์การจะมี ผู้ปฏิบัติงาน มีการแสดงถึงกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ในการเผยแพร่และการแลกเปลี่ยนข้อมูลนั้นหนทางการจะต้องให้ครอบคลุมเนื้อหา รวมทั้งเลือกวิธีการเผยแพร่ที่ดีที่สุด และต้องมีประสิทธิภาพในการเผยแพร่ สอดคล้องกับวีระนารถ มานะกิจ (2529, หน้า 61) กล่าวว่า การวางแผนจะต้องให้ผู้บริหารทราบว่าอะไรที่ต้องทำและทำเมื่อไหร่ จะใช้ทรัพยากรอย่างไรให้เกิดประโยชน์

ด้านการจัดองค์การ เป็นการระบุงาน การกำหนดหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบ และการจัดความสัมพันธ์ภายในองค์กร เพื่อให้เกิดการทำงานได้สะดวกบรรลุเป้าหมาย เป็นหน่วยงาน ทางสังคมที่สมาชิกรวมตัวกันแล้วดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์การ (คุณวุฒิ คนฉลาด, 2540, หน้า 1) โดยมีการจัดระบบในการเผยแพร่ วิธีการเผยแพร่มีหลากหลายวิธี เช่น การเผยแพร่ นันทนาการโดยการจัดการความรู้ คือการดึงความรู้ที่มีอยู่ในตัวคนออกมาเผยแพร่ (วิจารณ์ พานิช, 2548, หน้า 19) ซึ่งการเผยแพร่ต้องมีลำดับขั้นตอนในการเผยแพร่ และการเผยแพร่โดยใช้สื่อ เพราะสื่อคือส่วนที่สามารถเผยแพร่ได้เร็ว

ด้านการปฏิบัติ เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติอย่างถูกวิธี ต้องอาศัยองค์การของรัฐและ เอกชน การเผยแพร่โดยใช้ระบบสารสนเทศ เป็นส่วนในการเผยแพร่เพราะระบบสารสนเทศเป็น

การเผยแพร่ที่ทันสมัยหรือการเผยแพร่สามารถใช้ตัวบุคคลในการเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเนื้อหา ด้านนั้นหนทางการให้กับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี การเผยแพร่คำแนะนำเสนอแบบ Team Learning คือ กระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนากฎมีปัญญา ความสามารถของสมาชิกที่ได้รับการถ่ายทอด (ไสว โรจนะสุภฤกษ์, 2548, หน้า 5)

ด้านการควบคุม เป็นกระบวนการในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เกิดผลตามเป้าหมาย สอดคล้องกับมอคเคอร์ (Mocker, 1972, p 2) ได้กล่าวไว้ว่า การควบคุมคือความพยายามอย่างมีระบบเพื่อให้ผลงานที่ปฏิบัติได้มาตรฐานที่ดี เป็นการใช้ทรัพยากรขององค์การดำเนินไปตรงตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพในการควบคุมการเผยแพร่และแลกเปลี่ยน ความรู้ด้าน นั้นหนทางการต้องมีการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐาน การเผยแพร่ต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ เพศ วัย และการเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลนั้นหนทางการต้องตรงตามความต้องการของผู้รับ ส่งเสริมด้าน คุณธรรมจริยธรรม และมีการวัดและประเมินผลเพราะจะทำให้การเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน นั้นหนทางการนั้นสมบูรณ์

5. การนำความรู้ไปใช้

ด้านการวางแผน การนำความรู้ไปใช้ต้องตรงตามจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ การวางแผน การนำความรู้ไปใช้ ต้องวางแผนให้ครอบคลุมและกระจายทั่วถึงทั้งองค์การ มุ่งเน้นให้ได้ ประโยชน์อย่างแท้จริง มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับฮิกส์ (Hicks, 1972, p. 240) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การ เพื่อให้องค์การดำเนินงานได้คล่องตัวขึ้น

ด้านการจัดองค์การ เป็นการตัดสินใจเลือกวิธีการในการจัดกิจกรรมขององค์การให้มี ประสิทธิภาพ สามารถตัดสินใจเลือกวิธีการในการแบ่งกลุ่มกิจกรรมและทรัพยากรต่าง ๆ ออกเป็น หมวดหมู่ได้อย่างมีระเบียบ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2529, หน้า 8) การนำความรู้ไปใช้ ต้องให้ ความสำคัญกับข้อมูล เพราะระบบข้อมูลที่ผิดพลาด สะท้อนถึงการจัดระบบขององค์การขาดความ น่าเชื่อถือ และสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับหน่วยงานในกระบวนการการนำความรู้ ด้านนั้นหนทางการไปใช้สอดคล้องกับอุทัย บุญประเสริฐ (2529, หน้า 8) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หรือ จุดมุ่งหมายในการจัดตั้งองค์การตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การนำเอา ข้อมูลนั้นหนทางการไปใช้จะต้องดูที่ความสำคัญของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตลอดจน วิธีการนำความรู้ไปใช้

ด้านการปฏิบัติ เป็นการวางระเบียบปฏิบัติในการนำข้อมูลไปใช้อย่างถูกต้องและ มีประสิทธิภาพ ในการนำความรู้ไปใช้สามารถใช้กับองค์กรของรัฐ และเอกชน โดยผ่านระบบ สารสนเทศ และสามารถจัดในรูปแบบกิจกรรมก็ได้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ

พยอม วงศ์สารศรี (2542, หน้า 66) จุดหมายปลายทางของการนำไปใช้คือ การประกอบกิจกรรมให้หน่วยงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ด้านการควบคุม เป็นการควบคุมการนำความรู้ด้านนันทนาการไปใช้ต้องมีการติดตามผลการนำไปใช้ข้อมูลด้านนันทนาการ และจะต้องมีการพิจารณาข้อผิดพลาด เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ต้องมีการประเมินผลความพึงพอใจสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ และการนำกิจกรรมนันทนาการไปใช้ต้องไม่ขัดต่อคุณธรรมจริยธรรมสอดคล้องกับวิชาชีพ เยาวพัฒน์ (2543, หน้า 29) การประเมินและติดตามผลต้องเน้นที่คุณค่าและประโยชน์ของผู้เข้าร่วมอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา พบว่า มี 5 ขั้นตอน

1. ด้านการค้นหาความรู้และดึงความรู้วางแผนค้นหาความรู้จาก ผู้เชี่ยวชาญด้านนันทนาการ จากระบบสารสนเทศ และกิจกรรม มีการจัดระบบการค้นหาความรู้ มอบให้ผู้ปฏิบัติ นันทนาการของสถาบันการพลศึกษาเป็นผู้ดำเนินการค้นหาความรู้ มีการวัดและประเมินผลโดยผู้บริหารของสถาบัน

2. การกลั่นกรองความรู้ กำหนดแผน เลือกวิธีการกลั่นกรองมอบให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินการกลั่นกรองให้ตรงเป้าหมาย และมีการประเมินผล

3. การจัดเก็บและการร่นำไปใช้ วางแผนการจัดการเก็บ มอบหมายผู้ปฏิบัติ นันทนาการ จัดระบบการจัดเก็บ โดยการจดบันทึก การใช้ระบบสารสนเทศ การประเมินผลการจัดเก็บ

4. การเผยแพร่และการแลกเปลี่ยน กำหนดแผนการเผยแพร่ ผ่านกระบวนการจัดความรู้ การใช้สื่อผ่านบุคลากรของสถาบันการพลศึกษา การใช้ระบบสารสนเทศ

5. การนำความรู้ไปใช้ การวางแผนให้สถาบันการพลศึกษาเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ ในรูปแบบกิจกรรมและต้องมีการประเมินความพึงพอใจ

ดังนั้นรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านพัฒนาการของสถาบันการพลศึกษา จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการตาม 5 ขั้นตอนดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ค้นพบรูปแบบการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา ซึ่งสถาบันการพลศึกษาสามารถนำไปกำหนดเป็นแนวทาง

จัดการเรียนการสอนในคณะศิลปศาสตร์ ในรายสาขาวิชาต่อไปนี้ คือ สาขาวิชาผู้นำนันทนาการ นันทนาการเชิงพานิชย์และการท่องเที่ยว การพัฒนากีฬาและการพัฒนาการชุมชน

2. นำเสนอการวิจัยต่อสถาบันการพลศึกษา เพื่อเสนอต่อวิทยาเขตให้นำไปใช้โดยการ แต่งตั้งผู้บริหารของคณะเป็นคณะกรรมการประเมินผล และติดตามนำผลการทดลองเสนอต่อ อธิการบดีของสถาบันการพลศึกษา เพื่อนำไปเสนอต่อวิทยาเขต ทั้ง 17 วิทยาเขต ใช้เป็นแนวทาง ในการนำไปอนุมัติต่อไป

3. จากโครงสร้างในการทำวิจัยได้ค้นพบรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา โดยใช้ทฤษฎีการจัดการความรู้ หน้าที่ทางการบริหาร การจัดการและนันทนาการ ดังนั้นบุคลากรของสถาบันการพลศึกษาที่จะนำรูปแบบไปใช้ เห็นสมควรจะต้องศึกษาทฤษฎีเหล่านี้อย่างทั่วถึง

4. ผู้บริหารสถาบันการศึกษาแต่ละวิทยาเขตต้องวางแผนติดตาม การประเมินผล รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านนันทนาการของสถาบันการพลศึกษา เพื่อเป็น แนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ในโอกาสต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การเลือกผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านต้องมีสัดส่วนที่เหมาะสมและชัดเจน
2. ควรมีการทำวิจัยติดตามการใช้รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาบุคลากรด้าน นันทนาการของสถาบันการพลศึกษา